

[Johannes Jensen.]

gen. Denne Tid og Lejlighed har der nu været, og som den højtærede Handelsminister oplyste ved Lovforslagets Fremsættelse, har Fællesrepræsentationen for dansk Industri og Haandværk paa sit Aarsmøde i Esbjerg i Sommer tilkendegivet Tilslutning til Lovforslaget, selv om man ikke fra Haandværkerstandens Side havde faaet alle sine Ønsker opfyldt; man erkendte imidlertid, at det af Kommissionen udarbejdede Lovforslag var et Fremskridt i Sammenligning med det bestaaende. Handelsstanden har derimod haft forskellige Indvendinger at gøre mod Lovforslaget. Uden at jeg skal komme ind paa Enkeltheder, heller ikke med Hensyn til disse Indvendinger, tror jeg at turde sige, at Hovedpunktet i Handelsstandens Indvendinger er Forslaget om, at der aabnes Adgang for forretningsdrivende til at have flere Butikker i samme Kommune. Jeg maa herom bemærke, at dette Forslag ikke bundet i Krav, der er stillet fra det købende Publikums Side, men vistnok maa siges at være et Hensyn, Kommissionen har taget netop til de enkelte næringsdrivende, idet man har ment at burde ligestille dem dels med Storindustrien, dels med Storhandelen. Storindustrien har jo i Forvejen Ret til at oprette saa mange Butikker, den vil, og Storhandelen har i Kraft af sin Kapital Adgang til at oprette mange Butikker om ikke just i den enkelte Kommune, saa i Kommuner rundt omkring i Landet. Hvis det skulde vise sig, at Handelsstanden fremdeles fastholder Ønsket om at blive staaende ved den nuværende Regel, hvorefter den næringsdrivende kun har Ret til at have een Butik i samme Kommune, er dette jo et Spørgsmaal, der kan tages op til Overvejelse under Sagens senere Behandling. Jeg skal tilføje, at jeg i en Sag af den Betydning, som en Næringslov nu en Gang har, vil mene, at det vilde være af større Vigtighed, om der i Rigsdagen kunde opnaas Enighed mellem alle Parter om et Forslag, der for alle Hovedpunkters Vedkommende tilfredsstiller alle de Parter, for hvilke Loven skal gælde, end om vi faar Loven nogle Maaneder før eller senere, og i Haab om, at saadan Enighed vil kunne opnaas ved den kommende Forhandling, vil jeg anbefale det foreliggende Forslag til velvillig Behandling.

Henrik Nielsen: I Modsætning til den ærede Ordfører for Venstre var jeg i Februar, da vi behandlede Forslaget, af

den Formening, at det til Trods for den ret korte Tid, der var til Samlingens Slutning, dog skulde lykkes at faa det gennemført. Jeg saa nemlig saaledes paa det, at Kommissionens indgaaende Arbejde, som havde været et godt Stykke Tid, havde givet rig Anledning for alle interesserede til at frembære deres Ønsker og Anker, og da Lovforslaget var Udslag af Kommissionens Arbejde, syntes jeg, man maatte være kommet over de divergerende Meninger, der kunde være. Dette viste sig imidlertid ikke at være Tilfældet, men, som det ærede Medlem sagde, nu har der da i hvert Fald været Tid til fra alle Sider at tænke over Forslaget og til at være rustet til at komme med de Ønsker, der muligt kunde opstaa. Grundlaget for Næringsloven skulde jo være den uhindrede Adgang for enhver til at skaffe sig sit Udkomme, som han nu bedst „ved, vil og kan“, som det hedder i den gamle Næringslov, og jeg ser ikke store Spørgsmaal, der kan træde stærkt i Forgrunden og kan betyde, at der er Grund til at behandle Forslaget ret længe. Jeg synes, Opfattelserne er blevet saa temmelig sammenarbejdet allerede i Kommissionen. Jeg vil da ligesom det ærede Medlem anbefale Lovforslaget til velvillig Behandling.

Bunch: Som vi hørte nys, stillede paa et Møde i Esbjerg Haandværket og Industrien sig gennemgaaende velvilligt overfor den nye Næringslov. Det er ingenlunde Tilfældet for Handelens Vedkommende. Der er i den Tid, der er gaaet, vokset en stærkere og stærkere Stemning op imod de Paragraffer, som vi fra første Færd har været imod. Der er saaledes den med de mange Butikker: det ønsker vi ikke gennemført. Vi ønsker Forbrugsforeninger og Andelselskaber ligestillet med Handelen, og endelig ønsker vi Kommunernes Salg begrænset. Det Standpunkt staaer vi paa den Dag i Dag, vi er ikke veget det allerringeste derfra. Men der synes at være en lille Luftning, der kan tyde paa, at der er en lidt mildere Stemning overfor Handelen paa disse Punkter, og det skal vi gribe med Fornøjelse, saaledes at der kan komme et Resultat ud af Forslaget. Men det maa være et Krav fra Handelens Side, at vi møder Imødekommenhed paa disse særlig svære Punkter.

Idet jeg i øvrigt henviser til min Tale ved Sagens første Behandling i Fjor, udtaler jeg Ønsket om, at der i det kommende Udvalg maa blive fundet en Vej til Forstaaelse.